

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 727/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. decembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť P. M., t. č. vo výkone trestu, zastúpeného advokátom Mgr. S. I., P., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 47 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 5 To 25/2013-1272 z 9. októbra 2013, rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 33 T 62/2010-1148 z 10. júna 2013, uznesením vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície, odboru justičnej polície v Prešove, v ktorom je zápisnica z výsluchu podozrivého konaného 12. decembra 2009, obžalobou Krajskej prokuratúry v Prešove sp. zn. Kv 42/09 z 26. mája 2010, uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície v Prešove ČVS: KRP-65/OVK-PO 2009 z 12. decembra 2009, uznesením povereného príslušníka Okresného riaditeľstva Policajného zboru Prešov, Obvodného oddelenia Policajného zboru Prešov-Sever ČVS: ORP-2543/SE-PO-2009 z 21. decembra 2009, uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície v Prešove ČVS: KRP-65/OVK-PO-2009 z 30. decembra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. M. o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. novembra 2013 doručená sťažnosť P. M., t. č. vo výkone trestu (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. S. I., P., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 47 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 To 25/2013-1272 z 9. októbra 2013 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“), rozsudkom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 33 T 62/2010-1148 z 10. júna 2013 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“), uznesením vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície, odboru justičnej polície v Prešove, v ktorom je zápisnica z výsluchu podozrivého konaného 12. decembra 2009, obžalobou Krajskej prokuratúry v Prešove sp. zn. Kv 42/09 z 26. mája 2010 (ďalej len „obžaloba krajskej prokuratúry“), uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície v Prešove ČVS: KRP-65/OVK-PO-2009 z 12. decembra 2009 (ďalej len „uznesenie KR PZ z 12. decembra 2009“), uznesením povereného príslušníka Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Prešove, Obvodného oddelenia Policajného zboru Prešov-Sever ČVS: ORP-2543/SE-PO-2009 z 21. decembra 2009 (ďalej len „uznesenie OR PZ z 21. decembra 2009“), uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície v Prešove ČVS: KRP-65/OVK-PO-2009 z 30. decembra 2009 (ďalej len „uznesenie KR PZ z 30. decembra 2009“)

Zo sťažnosti vyplýva:

„... prvý výsluch, dňa 12. 12. 2009... je zjavne nezákonný a protiústavný.

Uvedené závažné tvrdenie opierame o totálne rozvrátený psychický stav podozrivého... javí sa, enormný záujem vyšetrovateľa zapísať výpoveď podozrivého, rýchle, bez ohľadu na jeho rozvrátený, zmätený psychický stav, aby táto výpoveď bola podkladom pre urýchlené vydanie uznesenia o trestnom stíhaní sťažovateľa ako obvineného.

Podľa znaleckého posudku z odvetvia toxikológie... obžalovaný kritického dňa užil antidepressíva mirtazapín, a nevytlúčil, že obžalovaný toho dňa požil o 12.00 hod. aj Oxazepam...v dobe spáchania činu sa obžalovaný nachádzal v stave stredného až ťažkého stavu opitosti...

Inkriminované uznesenie OČTK... iba formálne obsahuje poučenie a údajné neodopretie výpovede aj bez prítomnosti obhajcu...

Uvedené mimoriadne závažné zistenia preukazujú, že na sťažovateľa bol vyvíjaný vyšetrovateľom nátlak aby vypovedal, čo mi osobne viackrát potvrdil osobne pri konzultáciách o postupe obhajoby vo väzbe v Prešove. V stave ťažkého stresu po skutku, v prostredí cely predbežného zadržania (CPZ), pri veľmi silnom ovplyvnení psychiky kombináciou antidepressív a alkoholu, pri cielenom manipulatívnom pôsobení v stresovom prostredí na sťažovateľa vyšetrovateľom, tento proti svojej skutočnej vôli súhlasil s výsluchom bez obhajcu, vypovedal a zápisnicu podpísal, ale nebol to prejav slobodnej vôle a slobodného konania, ale tlaku a ťažkej tiesne do ktorej bol sťažovateľ vmanipulovaný, čím jeho rozpoznanie schopnosti, hodnotenie a reprodukovanie skutočnosti ktoré sa odohrali v čase skutku, v deň skutku, bolo zjavne narušené, zmätené, až hypnotickým spôsobom. Jeho prvá výpoveď je preto neplatná...

Neobvykle hrubým spôsobom vyšetrovateľ porušil ustanovenia § 196 ods. 2 Tr. poriadku (vypočúvaná osoba má právo odoprieť výpoveď, ak by svojou výpoveďou spôsobila nebezpečenstvo trestného stíhania sebe... vypočúvaná osoba má právo na právnu pomoc advokáta). V nadväznosti na citované ustanovenie Tr. poriadku nepochybne bola hrubým spôsobom porušená aj Ústava SR, okrem uvedených článkov najmä čl. 47 ods. 1 (Každý má právo odoprieť výpoveď, ak by ňou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe alebo blízkej osobe), ods. 2 (Každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom).

Tiež dávam na vyhodnotenie skutočnosť, že som bol mojím prvým advokátom na pojednávaní dňa 23. 8. 2010 uvedený do omylu a navedený na nesprávne, v môj neprospech pôsobiace vyhlásenie, ktorým ma naviedol aby som skutok pokus vraždy nepoprel, čo v skutočnosti sa považuje za priznanie spáchania skutku (§ 257 ods. 1, 3 Tr. poriadku), konštatované na strane -9- v poslednom odseku Rozsudok č. k. 5To/25/2013. Právna pomoc

nebola mi v tom čase poskytovaná riadne, čo som však zistil až po preverení určitých skutočností, neskôr. Nechávam na zváženie vysloviť, či týmto postupom nebolo porušené moje ústavné právo na právnu pomoc, ak áno, tak nech je to Ústavným súdom vyslovené.“

Stážovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„- Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 5 To/25/2013-1272, vyhlásený 9. 10. 2013, doručený advokátovi 8. 11. 2013

- Rozsudkom Okresného súdu v Prešove č. k. 33T 62/10-1148, vyhlásený 10. 6. 2013, doručený advokátovi 1. 7. 2013

- Uznesením vyšetrovateľa Úrad justičnej a kriminálnej polície Odbor justičnej polície v Prešove v ktorom je zápisnica z výsluchu podozrivého (stážovateľ) výsluch vykonaný 12. 12. 2009 (pozn. chybné uvedené dátum 2007) a skončený o 10.47 hodine toho dňa. (stážovateľ má k dispozícii iba kópiu 3 a 4 strany zápisnice)

- Obžalobou Krajskej prokuratúry Prešov č. k. Kv 42/09 zo dňa 26. 5. 2010

- Krajské riaditeľstvo PZ Úrad justičnej a kriminálnej polície Odbor justičnej polície v Prešove a Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Prešove Obvodné oddelenie PZ Prešov-Sever Uzneseniami:

- ČVS: KRP-65/OVK-PO-2009 zo dňa 12. 12. 2009

- ČVS: ORP-2543/SE-PO-2009 zo dňa 21. 12. 2009

- ČVS: KRP-65/OVK-PO-2009 zo dňa 30. 12. 2009

boli porušené:

základné právo P. M. garantované Ústavou SR

Čl. 2 ods. 2,

Čl. 17 ods. 2, veta prvá,

Čl. 47 ods. 1, ods. 2,

Čl. 50 ods. 1, ods. 2,

Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd Čl. 6 ods. 1, ods. 2,

Zrušuje – Rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 5 To/25/2013-1272, vyhlásený 9. 10. 2013, doručený advokátovi 8. 11. 2013

Zrušuje - Rozsudok Okresného súdu v Prešove č. k. 33T 62/10-1148, vyhlásený 10. 6. 2013, doručený advokátovi 1. 7. 2013

Zrušuje – Uznesenie vyšetrovateľa Úrad justičnej a kriminálnej polície Odbor justičnej polície v Prešove v ktorom je zápisnica z výsluchu podozrivého (sťažovateľ) výsluch vykonaný 12. 12. 2009 (pozn. chybné uvedené dátum 2007) a skončený o 10.47 hodine toho dňa. (sťažovateľ má k dispozícii iba kópiu 3 a 4 strany zápisnice)

Zrušuje – Obžalobu Krajského prokurátora v Prešove č. Kv 42/09 zo dňa 26. 5. 2010

Zrušuje – Uznesenie Krajského riaditeľstva PZ Úrad justičnej a kriminálnej polície ČVS: KRP-65/OVK-PO-2009 zo dňa 12. 12. 2009

Zrušuje – Uznesenie Okresného riaditeľstva PZ v Prešove Obvodné oddelenie OZ Prešov-Sever ČVS: ORP-2543/SE-PO-2009 zo dňa 21. 12. 2009

Zrušuje – Uznesenie Krajského riaditeľstva PZ Úrad justičnej a kriminálnej polície ČVS: KRP-65/OVK-PO-2009 zo dňa 30. 12. 2009 o spojení vecí na spoločné trestné konanie

Vracia trestnú vec do prípravného konania.

Priznáva náhradu trov konania podľa § 11 ods. 2 Vyhl. MS SR č. 655/2004 z. z. právnickému zástupcovi sťažovateľa – 2 úkony (prevzatie príprava – písomné podanie sťažnosti) po 130,16 € +2x. rež. paušál 7,81 €, spolu priznaná náhrada trov 276,- €.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu

Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 47 ods. 1 a 2, čl. 50 ods. 1 a 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 2 dohovoru rozsudkom okresného súdu, rozsudkom krajského súdu, obžalobou krajskej prokuratúry, uznesením vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície, odboru justičnej polície v Prešove, v ktorom je zápisnica z výsluchu podozrivého konaného 12. decembra 2009, uznesením KR PZ z 12. decembra 2009, uznesením OR PZ z 21. decembra 2009 a uznesením KR PZ z 30. decembra 2009.

K namietanému porušeniu základných a iných práv sťažovateľa obžalobou krajskej prokuratúry

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Sťažnosť ústavnému súdu bolo potrebné podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia obžaloby sťažovateľovi. Obžaloba krajskej prokuratúry bola podkladom na rozhodovanie okresného súdu o veci sťažovateľa, to znamená, že musela byť

sťažovateľovi doručená skôr ako o veci rozhodol okresný súd, ktorý vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 33 T 62/2010-1148 z 10. júna 2013. Lehota podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde je lehotou objektívnou lehotou, čo znamená, že zmeškanie tejto lehoty nie je možné odpustiť. Sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená osobne 14. novembra 2013, teda od doručenia obžaloby sťažovateľovi uplynulo nepochybné dlhšie časové obdobie ako zákonná dvojmesačná lehota, preto ústavný súd odmietol sťažnosť v tejto časti ako podanú oneskorene.

K namietanému porušeniu základných a iných práv sťažovateľa rozsudkom okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím mu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta a ktorý mu umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojich základných práv.

V danom prípade bol sťažovateľ oprávnený podať proti rozsudku okresného súdu odvolanie, o čom bol okresným súdom poučený. Z toho vyplýva, že mal k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv, o ktorom bol oprávnený rozhodnúť krajský súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

K namietanému porušeniu základných a iných práv sťažovateľa rozsudkom krajského súdu

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu je tiež posúdiť, či tento nie je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľ v petite sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd vyslovil nálezom, že základné a iné právo sťažovateľa bolo rozsudkom krajského súdu porušené, avšak v obsahu sťažnosti namieta iba postup vyšetrovateľa pri výsluchu konanom 12. decembra 2009. Porušenie základných a iných práv rozsudkom krajského súdu sťažovateľ ničím neodôvodňuje. Zo sťažnosti tiež nevyplýva žiadna skutočnosť, z ktorej by bolo možné vyvodit', že medzi namietaným rozsudkom krajského súdu a tvrdeným nesprávnym postupom vyšetrovateľa pri výsluchu konanom 12. decembra 2009 je taká príčinná súvislosť, ktorá by odôvodňovala vyslovenie porušenia základných a iných práv sťažovateľa rozsudkom krajského súdu.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K namietanému porušeniu základných a iných práv sťažovateľa uznesením KR PZ z 12. decembra 2009, uznesením OR PZ z 21. decembra 2009 a uznesením KR PZ z 30. decembra 2009

Ako už bolo uvedené, právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na základe princípu subsidiarity.

V danom prípade bol sťažovateľ oprávnený podať proti namietaným uzneseniam Policajného zboru sťažnosť, o ktorej rozhoduje príslušný prokurátor. Z toho vyplýva, že sťažovateľ mal k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu KR PZ z 12. decembra 2009, uzneseniu OR PZ z 21. decembra 2009 a uzneseniu KR PZ z 30. decembra 2009 z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

K namietanému porušeniu základných a iných práv sťažovateľa uznesením vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície, odboru justičnej polície v Prešove, v ktorom je zápisnica z výsluchu podozrivého konaného 12. decembra 2009

Vo vzťahu k tejto časti sťažnosti ústavný súd uvádza, že je nezrozumiteľná a nie je z nej možné vyvodit', proti akému rozhodnutiu, resp. zásahu vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície, odboru justičnej polície v Prešove smeruje. Z obsahu sťažnosti však možno vyvodit', že ide o uznesenie, resp. zásah, ku ktorému muselo dôjsť v priebehu samotného prípravného konania, ktoré predchádzalo konaniu na okresnom súde, resp. krajskom súde. Ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzvať sťažovateľa na doplnenie, resp. vysvetlenie tejto časti sťažnosti, pretože je zřejmé, že ide o sťažnosť, ktorá je podaná oneskorene rovnako ako sťažnosť v časti, ktorá smeruje proti obžalobe

krajskej prokuratúry, pričom ústavný súd odkazuje na dôvody, pre ktoré bola sťažnosť v časti, ktorá smeruje proti obžalobe krajskej prokuratúry, odmietnutá.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako oneskorene podanú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2013